

VERSLAG VAN HET COLLEGE VAN BURGEMEESTER EN SCHEPENEN ZOALS BEDOELD IN ARTIKEL 232 VAN HET GEMEENTEDECREET

De oprichting van een autonoom gemeentebedrijf door de gemeenteraad is een belangrijke beslissing. De oprichting betekent immers een overdracht van bevoegdheid voor de beleidsuitvoerende taken waarvoor het autonoom gemeentebedrijf wordt opgericht. Om die beslissing weloverwogen te kunnen nemen, stelt artikel 232 van het gemeentedecreet dat de oprichtingsbeslissing door de gemeenteraad moet gebeuren op grond van een door het college van burgemeester en schepenen opgemaakt verslag waarin de voor- en nadelen van externe verzelfstandiging worden afgewogen en waarbij aangetoond wordt dat het beheer binnen de gemeente niet dezelfde voordelen kan bieden.

* * * * *

I. Projecten en doelstellingen van de gemeente Zoersel

Het gemeentebestuur van Zoersel ontwikkelde doorheen de jaren een sterke visie en beleidsstrategie met betrekking tot de vrijetijdsbeleving in de gemeente Zoersel.

In dit kader heeft de gemeente Zoersel een aantal beleidsdoelstellingen en actieplannen vooropgesteld:

- Het lokale bestuur, Zoerselse verenigingen, organisaties, wijken en ondernemingen slaan de handen in elkaar om van Zoersel een bruisende gemeente te maken
 - Een laagdrempelige en kwalitatieve bibliotheekwerking aanbieden
 - Verenigingen en inwoners goede jeugd-, socio-culturele en sportinfrastructuur en recreatieruimte aanbieden die optimaal wordt uitgebouwd en beheerd
- Zoerselse inwoners worden gestimuleerd tot 'levenslang leren'
 - Aanbieden van gevarieerde vormende activiteiten in de vrije tijd om zo talenten te stimuleren
- Zoersel kiest voor een kwalitatieve klantgerichte dienstverlening en voert een open en constructieve dialoog met adviesraden, verenigingen, wijken, doelgroepen en burgers
 - Een toegankelijke, klantgerichte en laagdrempelige dienstverlening voorzien, zowel fysiek als via een gebruiksvriendelijke website en e-loket

Bovenvermelde strategische doelstellingen en actieplannen van de gemeente Zoersel hebben o.a. geresulteerd in de bouw en exploitatie van een hoofdbibliotheek met vergaderaccommodatie. Met het oog op een efficiënte en adequate uitbating van de hoofdbibliotheek met vergaderaccommodatie, alsook de andere bibliotheekfilialen in de deelgemeenten Halle en Sint-Antonius, wenst de gemeente Zoersel over te gaan tot de oprichting van een autonoom gemeentebedrijf.

Met de oprichting van een autonoom gemeentebedrijf wil de gemeente Zoersel gebruik maken van de bedrijfsmatige aansturing en organisatie eigen aan een autonoom gemeentebedrijf. Het autonoom gemeentebedrijf zal de naam Autonoom Gemeentebedrijf Zoersel dragen en zal in eerste instantie de exploitatie van de gemeentelijke bibliotheek en haar filialen en het beheer van het bijhorende deel van het onroerend goed van de gemeente Zoersel, meer in het bijzonder de bibliotheekinfrastructuur met vergaderaccommodatie, gelegen te Dorp 54, 2980 Zoersel tot doel hebben.. Voorvermelde bedrijfsmatige

aansturing en organisatie moeten leiden tot een soepelere werking (met snelle besluitvorming) en verhoogde efficiëntie in de aanwending van de financiële middelen van de infrastructuur.

II. Voordelen van externe verzelfstandiging voor de gemeente Zoersel

De voordelen van externe verzelfstandiging door de gemeente Zoersel kunnen als volgt worden samengevat:

- verhoogde transparantie
- verhoogd financieel engagement
- het verlenen van autonomie in de uitvoering van beleidsprioriteiten en de noodzaak aan flexibelere beheersregels
- fiscale / financiële overwegingen

1. Verhoogde transparantie

Het gemeentebestuur van Zoersel is van oordeel dat de burger recht heeft op transparantie. Om die reden geeft de gemeente Zoersel haar burgers momenteel inzicht in haar plannen, procedures en beleid.

De gemeente Zoersel wenst de transparantie naar haar burgers toe te verhogen met als doel de burgers dichter bij de politiek te brengen en een groter draagvlak te creëren. Concreet wenst het bestuur de burgers meer duidelijk te maken wat de resultaten van haar beleid (in uitvoering) zijn.

Door te werken met een autonoom gemeentebedrijf kan er naar de burger toe transparanter gewerkt worden dan vanuit de gemeente. In theorie zou het ook mogelijk moeten zijn om een aparte boekhouding met betrekking tot de bibliotheekinfrastructuur te voeren binnen de gemeentelijke boekhouding. Dit blijkt evenwel niet zo praktisch te zijn, met name wat betreft de effectieve tussenkomst van de gemeente in de bepaling van de kostprijs van de bibliotheekdiensten naar de burger toe.

Door te werken met een autonoom gemeentebedrijf is er door de aparte boekhouding ook transparantie in het gebruik van de financiële middelen in hoofde van de gemeente zelf omdat zij een helder zicht krijgt op de financiële stromen naar en vanuit het autonoom gemeentebedrijf. Op die manier krijgt het bestuur ook een duidelijk zicht op de effectieve kost van de dienstverlening en kan zij snel ingrijpen in haar prijsbeleid dan wel in haar aanbod van activiteiten.

Er kan door deze financiële transparantie ook gemakkelijker aan benchmarking worden gedaan waardoor men, net zoals in de privésector, de beste kwaliteit aan de beste prijs bekomt.

2. Verhoogd financieel engagement

Door de oprichting van een autonoom gemeentebedrijf en het voeren van een afzonderlijke boekhouding ontstaat er een verhoogde financiële verantwoordelijkheid, een verhoogd kostenbewustzijn en een verhoogde incentive voor het creëren van ontvangsten.

Er wordt gestreefd naar een doordachter beleid dat dwingt tot een expliciete en zorgvuldige afweging van de middelen die nodig zijn bij de uitvoering van de opgelegde taken. De ondernemingsgedachte achter efficiënter beheer stelt dat resultaten altijd tegen zo laag mogelijke kosten moeten worden behaald.

Gerealiseerde bezuinigingen ten gevolge van het verhoogd kostenbewustzijn creëren meer financiële ruimte en slagkracht om de noodzakelijke investeringen te kunnen financieren zodat een kwaliteitsvolle infrastructuur blijvend kan worden aangeboden.

3. Het verlenen van autonomie in de uitvoering van de beleidsprioriteiten en de noodzaak aan flexibelere beheersregels

Op heden worden de beleidsuitvoerende taken m.b.t. de bibliotheekinfrastructuur met vergaderaccommodatie verricht door het college van burgemeester en schepenen.

Zo vergadert het college elke maandagnamiddag.. De dossiers die door het college behandeld moeten worden, dienen al daarvoor op het gemeentesecretariaat toe te komen om verwerkt te kunnen worden. Daarnaast speelt ook de agenda van het college een belangrijke rol. Gemiddeld bevat een agenda van het college tientallen punten afkomstig van de diverse diensten van de gemeente. Deze punten dienen op de dag zelf afgewerkt te worden.

Gelet op bovenstaande is een snelle beslissing in dossiers doorgaans een moeilijke zaak. Daarbij komt nog dat dossiers waarmee uitgaven gepaard gaan die niet onder de noemer dagelijks bestuur vallen, geen bevoegdheid zijn van het college. Het komt de gemeenteraad toe om voor deze dossiers de voorwaarden en de gunningswijze vast te stellen. Zoals in de meeste gemeenten vergadert de gemeenteraad in Zoersel slechts éénmaal per maand. Opnieuw sluit dit vergaderritme een snelle besluitvorming uit.

Voor de verwezenlijking van bovenvermelde doelstellingen is het vaak van groot belang om snel en flexibel te handelen en te reageren op sociale, recreatieve en commerciële mogelijkheden en opportunititeiten. De uitbating van de hoofdbibliotheek met vergaderaccommodatie dient immers te gebeuren met een sterk vraaggericht aanbod met professionele dienstverlening die snel kan inspelen op nieuwe behoeften van de gebruiker.

De gemeente Zoersel is aan tal van regels gebonden die het niet altijd mogelijk maken om kort op de bal te spelen. Er zijn de soms aanslepende procedures eer een beslissing uitvoerbaar is, er is het bestuurlijk toezicht dat vertragend kan werken, enz.

Een autonoom gemeentebedrijf is minder gebonden aan allerlei procedureregels (een raad van bestuur of een gedelegeerd bestuurder kan heel snel en zonder veel procedures worden samengeroepen, terwijl dat voor een gemeenteraad of college is dat al een stuk moeilijker is).

Door de beleidsuitvoerende taken met betrekking tot de bibliotheekinfrastructuur met vergaderaccommodatie toe te vertrouwen aan de gedelegeerd bestuurder van een autonoom gemeentebedrijf, zal het college van burgemeester en schepenen ontlast worden, kunnen de doelstellingen m.b.t. deze infrastructuur sneller worden verwezenlijkt en kan er soepeler gewerkt worden dan dat dit het geval zou zijn wanneer dit in handen van de gemeente blijft. Het voltallige college van burgemeester en schepenen zal immers niet zetelen in de raad van bestuur..

Het autonoom gemeentebedrijf Zoersel zal samen met het college via het instrument van de beheersovereenkomst de specifieke strategische doelstellingen voor de hoofdbibliotheek met vergaderaccommodatie verder omzetten in operationele doelstellingen. De Raad van Bestuur van het autonoom gemeentebedrijf zal vervolgens autonoom deze operationele doelstellingen ten uitvoer moeten brengen. De gedelegeerd bestuurder zal hierin het orgaan van het autonoom gemeentebedrijf worden dat door middel van verleende delegaties door de Raad van Bestuur snel en flexibel kan optreden.

Bovenvermelde voordelen zien we slechts in mindere mate wanneer gekozen wordt voor een intern verzelfstandigd agentschap. Immers, in vergelijking met wat het geval is bij extern verzelfstandigde agentschappen is bij intern verzelfstandigde agentschappen deze autonomie veel minder verregaand.

Bovendien bevordert een extern verzelfstandigd agentschap een soepele, efficiënte en klantvriendelijke werking en kan zij een eigen marktstrategie ontwikkelen waarbij product, promotie en professionele dienstverlening op het voorplan staan.

4. Fiscale/financiële overwegingen

Het is voor de gemeente Zoersel financieel interessant om een autonoom gemeentebedrijf op te richten. Middels de oprichting van een autonoom gemeentebedrijf kan de btw op de bouw en de exploitatiekosten m.b.t. de hoofdbibliotheek met vergaderaccommodatie worden gerecupereerd.

Samengevat kan gesteld worden dat, in tegenstelling tot het beheer binnen de gemeente Zoersel, de btw niet langer een extra kost zal vormen.

III. Nadelen van externe verzelfstandiging voor de gemeente Zoersel

Het belangrijkste nadeel van een autonoom gemeentebedrijf dat traditioneel aangehaald wordt is het democratisch deficit.

Een nadeel van een autonoom gemeentebedrijf is het feit dat het autonoom gemeentebedrijf onderhevig is aan de vennootschapsbelasting omdat het zich zal bezighouden met een exploitatie van winstgevende aard. De gemeente zelf is niet onderhevig aan de vennootschapsbelasting waardoor eventuele winsten rechtstreeks ten goede komen van de gemeentekas.

Een ander mogelijk nadeel van de oprichting van een autonoom gemeentebedrijf is de extra kost die een administratie met zich meebrengt. Gezien het autonoom gemeentebedrijf een van de gemeente gescheiden rechtspersoon is, zal ook de administratie volledig gescheiden moeten zijn. Zo zal het autonoom gemeentebedrijf een aparte boekhouding moeten voeren, een eigen personeelsadministratie en eigen procedures inzake overheidsopdrachten voeren. Om deze organisatiekosten binnen de perken te houden werd ervoor geopteerd om geen zitpenningen toe te kennen voor de beraadslagingen van de raad van bestuur en van de gedelegeerd bestuurder directiecomité. Het autonoom gemeentebedrijf moet ook niet over eigen personeel beschikken. Zij kan beroep doen op de diensten van de gemeente.

IV. Besluit

Overwegende dat de nadelen niet opwegen tegen de voordelen, besluit het gemeentebestuur van Zoersel dat de hoofdbibliotheek met vergaderaccommodatie en de andere bibliotheekfilialen in de deelgemeenten Halle en Sint-Antonius beheerd moeten worden door een autonoom gemeentebedrijf.

Daarom zal het gemeentebestuur op 19 december 2017 overgaan tot de oprichting van het autonoom gemeentebedrijf Zoersel.